

ανοικτά μαθήματα
open courses
στα ελληνικά ΑΕΙ

«Ανοικτή πρόσβαση στην επιστημονική γνώση: Δράσεις προώθησης στα ελληνικά Α.Ε.Ι.»

Λάζαρος Μεράκος

Τμήμα Πληροφορικής & Τηλεπικοινωνιών, Πανεπιστήμιο Αθηνών
Ακαδημαϊκό Διαδίκτυο GUnet

Ανοικτά Μαθήματα

- ...«ελεύθερη και δωρεάν διαδικτυακή πρόσβαση σε ψηφιακό εκπαιδευτικό περιεχόμενο υψηλής ποιότητας που είναι οργανωμένο ως αυτοτελές μάθημα»...
- Δεν περιορίζεται από πνευματικά δικαιώματα. Μπορεί να επαναχρησιμοποιηθεί, προσαρμοστεί και διανεμηθεί από άλλους, με κάποιους περιορισμούς, π.χ. άδεια Creative Commons
- Συνήθως δεν προσφέρει «πιστοποιητικό» ούτε πρόσβαση στον διδάσκοντα
- «Κίνημα» στα Πανεπιστήμια για ανοικτή πρόσβαση σε υψηλής ποιότητας εκπαίδευση, δημιουργώντας νέους χώρους συνεργασίας μεταξύ ιδρυμάτων και δημιουργών
 - ✓ OpenCourseWare (OCW) Consortium

Ε.Π. «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση»

Πρόσκληση 101

- Ιδρυματικές (κάθετες) Πράξεις
 - **Ανάπτυξη Ανοικτών Μαθημάτων στα ΑΕΙ**
- Οριζόντια Πράξη
 - Υπηρεσίες Υποστήριξης των ιδρυματικών πράξεων
 - Εθνική πύλη αναζήτησης μαθημάτων

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Ιδρυματικές πράξεις

Δημιουργία ανοικτών μαθημάτων

- Τα ΑΕΙ ανοίγουν το εκπαιδευτικό υλικό τους
 - Ελεύθερη πρόσβαση στα μαθήματα του προγράμματος σπουδών και στο συνοδευτικό εκπαιδευτικό υλικό τους + αναβάθμιση ποιότητας
- Δεν αναπτύσσονται ειδικά μαθήματα για το ευρύ κοινό
 - Ανοικτά μαθήματα \neq εκλαϊκευμένα μαθήματα
- Η δράση αυτή συνάδει με το δημόσιο χαρακτήρα και την αποστολή των ΑΕΙ

Δεν ...

- Δεν αποτελεί Πρόγραμμα Σπουδών ή Πρόγραμμα εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης
- Δεν χορηγεί πτυχίο, πιστοποιητικό απόκτησης γνώσης ή αποδεικτικό κατάρτισης
- Δεν παρέχεται διδακτική υποστήριξη από τα ΑΕΙ και το προσωπικό τους

...χτίζει πάνω στην ελληνική και διεθνή εμπειρία

- Διεθνής εμπειρία και τάση
 - OCW Consortium
 - Massive Open Online Courses (π.χ. coursera.org)
- Ελληνικά ΑΕΙ
 - Μεγάλος αριθμός ψηφιακών μαθημάτων με ανοικτή πρόσβαση (>8.000)
 - Εγγεγραμμένοι φοιτητές: > 270.000
 - Διδάσκοντες: > 6.700
 - Μη ικανοποιητική δομή και οργάνωση περιεχομένου
 - Ετερογένεια στην ποιότητα

Παράμετροι επιτυχίας

- βαθμός ενεργοποίησης/συμμετοχής των μελών ΔΕΠ/ΕΠ
- ποιότητα Ανοικτών Μαθημάτων
- ευρεία χρήση από φοιτητές & αυτο-εκπαιδευόμενους
 - Ποιότητα, τρόπος οργάνωσης, παιδαγωγική προσέγγιση παρουσίασης εκπαιδευτικού υλικού
- δημιουργία συνεργιών και χώρων συνεργασίας μεταξύ μελών ΔΕΠ/ΕΠ, ΑΕΙ, Α' & Β' Εκπαίδευσης,...

Ενεργός συμμετοχή των μελών ΔΕΠ/ΕΠ

- Τι κίνητρα δίνονται ;
- Πως ευαισθητοποιούμε και ενεργοποιούμε τα μέλη ΔΕΠ/ΕΠ ;
- Ποιές οι ανησυχίες και ενστάσεις τους ;
- Πως υποστηρίζονται ;

Οριζόντια πράξη

ocw-project.gunet.gr

Σκοπός

Οριζόντια υποστήριξη των ΑΕΙ

- στην ανάπτυξη
- την παροχή
- την φιλοξενία ανοικτών μαθημάτων

Αντικείμενο πράξης

- ανάπτυξη πλατφορμών διαχείρισης μαθημάτων/υλικού
 - Πλατφόρμα Open eClass
 - Πλατφόρμα καταγραφής και φιλοξενίας βιντεοδιαλέξεων
- σχεδιασμός και παροχή υπηρεσιών φιλοξενίας
- προδιαγραφές, οδηγίες
- κατάρτιση και συμβουλευτικές υπηρεσίες προς τα ΑΕΙ και το προσωπικό τους
- **δημιουργία εθνικής πύλης αναζήτησης ανοικτών μαθημάτων (και βιντεοδιαλέξεων) των ΑΕΙ**

Εθνική πύλη αναζήτησης

www.opencourses.gr

Δυνατότητες αναζήτησης μαθημάτων

- βάσει μεταδεδομένων
 - επιστημονικό πεδίο
 - ίδρυμα
 - τμήμα
 - δημιουργός
- βάσει χαρακτηριστικών Web 2.0
 - πρόσφατη ανάρτηση
 - πιο δημοφιλής
 - καλύτερες βαθμολογίες
- βάσει εικονικών προγραμμάτων σπουδών
- βάσει κειμένου και σημασιολογικού περιεχομένου στα διδασκόμενα μαθήματα

Υποστήριξη ΔΕΠ/ΕΠ

1. Forum επικοινωνίας
2. Κατάρτιση
 - παιδαγωγικές δεξιότητες και προσεγγίσεις για το σχεδιασμό και τη δημιουργία ανοικτών ψηφιακών μαθημάτων
 - θέματα προσβασιμότητας του υλικού
 - θέματα σχετικά με τα πνευματικά δικαιώματα
3. Ανάδειξη καλύτερων μαθημάτων και βέλτιστων πρακτικών
4. Υποστήριξη κοινότητας ανάπτυξης Ελεύθερου Περιεχομένου

Υποστήριξη ιδρυματικών ομάδων

1. Προδιαγραφές-οδηγίες

- Τεχνικές προδιαγραφές οπτικοακουστικού εξοπλισμού και λογισμικού - **ολοκληρώθηκε**
- Προδιαγραφές Ανοικτών Μαθημάτων - **ολοκληρώθηκε**
- Οδηγίες για ανάπτυξη περιεχομένου (Powerpoint, Word, Open office, Pdf) σύμφωνα με διεθνείς συστάσεις προσβασιμότητας – **ολοκληρώθηκαν οι συνοπτικές οδηγίες για Powerpoint, Word**
- Οδηγίες για τα θέματα πνευματικών δικαιωμάτων – **υπό σύνταξη**

2. Κατάρτιση προσωπικού υποστήριξης – **υπό σχεδιασμό**

3. Δράσεις ενημέρωσης, ευαισθητοποίησης και δημοσιότητας – **σε εξέλιξη**

Δικαιώματα Πνευματικής Ιδιοκτησίας

- Συνοπτικές οδηγίες για τα Δ.Π.Ι.
 - Θα αναφέρονται τυπικές περιπτώσεις όπου δεν υπάρχουν ζητήματα (Εξαιρέσεις Δικαιωμάτων)
- Αναλυτικές οδηγίες προς μέλη ΔΕΠ
 - Αφορά στη δημιουργία εγχειριδίων εκκαθάρισης δικαιωμάτων για διδάσκοντες
 - Αποτύπωση ροών εργασίας στην παραγωγή περιεχομένου και δεδομένων που παράγονται από μέλη ΔΕΠ και χρησιμοποιούνται στην εκπαιδευτική διαδικασία
 - Αποτύπωση ροών δικαιωμάτων από τρίτα μέρη προς τους παραγωγούς του εκπαιδευτικού περιεχομένου και στη συνέχεια στους διδασκόμενους

Δικαιώματα Πνευματικής Ιδιοκτησίας

- Διαδικασίες για την ιδρυματική ομάδα υποστήριξης
 - Δημιουργία πρότυπων διαδικασιών και οργανωτικής δομής εκκαθάρισης δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και προσωπικών δεδομένων για τις ιδρυματικές δράσεις
- Γνωσιακή βάση
 - Δημιουργία γνωσιακής βάσης για τη συλλογή ερωτημάτων εκκαθάρισης (FAQ)
- Αρωγή ιδρυμάτων δευτέρου επιπέδου
 - Ερωτήσεις μόνο από τις ομάδες υποστήριξης (όχι μέλη ΔΕΠ) για ειδικές περιπτώσεις

Ερωτήσεις

Περισσότερες πληροφορίες:

ocw-project.gunet.gr